Buriaad-Mongol
ҮNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Prezidiymei oorgan.

№ 25 (2164) 1939 onoi FEVRAALЬ 1 Piatnica

15-daxi zilee garba ULAAN-YDE goorod BMASSR

Myneederei noomerto:

BK(b) P-iin XVIII sjeezd.

Xydөө azaxiin tyryyşyylei, kolxoozniguudai tyryylegşenerei respyblikaanska soveşçaani

Liivi-Itaaliiin xoito Aafrikadaxi vojeenne placdaarm.

Erxim hurgagşa.

Unşagşadai bişegyyd.

Byxesojuuzna Kommuniis (bolьşeviigyydei) Paartiiin XVIII sjeezd

gelder „Praavdada" tolilogn, paartiiin XVIII eelzeete diiji zarlaxa ba terenei xelzyilnyyd tuxai BK (b) P-ntraalьna Komiteedei pleetogtoomzo xadaa byxii i paartiiin, byxii soveed azabaidalda ton jixe, şutemdeglegdexe uşartai soxai xelene.

(b) P-iin XVII sjeezdiin n saghaa xoişo 5 zil yn-e. 1934 onoi janvaarьda han XVII sjeezd bolbol rhen yje soo jabuulhan in xydelmeriiin itooguuargaba, azax in byxii haludaar ba kylьtyyrede somiin şiidxexii amzaltaiji temdegleed, paartiiin alьna liini bolbol byxii rilaa geze todoruulba.

rtiiin XVII sjeezd bolbol adai sjeezd" bolzo istoorohon baina". („BK (b) stooriiin xuriaangii kyyr-

erhen tabanzil bolbol somiin saaşadaxi ulam jixe anuudai tylөө manai exe azalşadai geroiiçeske te-i tug doro yngergegdene temesel xadaa markleniniizmiin triiymfeer ba aradiiji byxedelxein-istoke ilaltada asarhan, Leetaalinai paartiiin yzegjixe torzestovoogoor glegdehen baina. Manai socialiizmiin aguu jixe baiguulagdaa, ene xaxii delxein urda tolotoixan odon bolon, byxii dagşadai majaag bolon ana Xeden yngerhen yjeneçtaalhan, socialiizm boloveed aradai baidalda ene xadaa bodoto jyymen ene xadaa byxii manai dalda nebteren oroo. SSSR xygzeltiin şine poloorood baina. BK (b) P III sjeezdiiji kommuniizm byxii zam deere jabaza, d Sojuuz ugtaxa bainal tiiin XVII sjeezd bolbol oxi tabanzilei exinde bolym. Ugaa jixe istoriiiçestaşanartai gaixamşag jixe eri urdamnai baigaa hen. işlennostiiin byxii ootraslьji texniiçeske talaar şixysed zebseglexe, prone produukciiji nelieedtedxexe xeregtei baigaa, azaxiin mexanizaacalalrenxiidenь dyyrgexe, oro-xyse şadaliiji deeşelyylregtei baigaa hen. Şine ke bolbol azalai yşөө bytөөsiiji tuilaxiin tula, dahan kaadranuudiiji erigaa.

linska Centraalьna Koiei xytelberi doro manai bolbol ede zorilgonuuamzaltataigaar gy sedxebaina. Xojordoxi tabanzilei bolbol negedexi tabanzilaandal adali, xysed gyidehen baina. SSSR xaomiişlenne vaalova proin xemzeenei talaar jevo negedexi huurida ba deere xojordoxi huurida SSSR-ei zavooduudta biөөhedөө bytөөn gargamaşiina geze mynөө bai-Manai promiişlennostiiiji en baiguulxiin kliyyç maşiinabaiguulaltiingaa —bidener bolbol jevroonegedexi huuri ba delxei xojordoxi huuri ezelnebktroeneergi ba şirem bygargalgiin talaar SSSR jevroopodo xojor oxi a ba delxei deere gurbauurida garhan baina. Texe-ekonomiiçeske talaaraa kapitaliis gyrenyydiiji ba xyseze urdanь garhen zorilgo xadaa amzalar gyisedxegde e ba gyidexe baihanь damza-baina. Azaxiin socialiis nuudai ydeelьne şignyyr aradai byxii doxooduud-1 proceentnь boloo, promişlennostiiin vaalova ikcada — 99,8 proc., byxii azaxiin vaalova proda—98,6 proc., ba rooztovaarooboroodto — 100 proceent bolhon baina. Ene xadaa manai ilaltanuudai xelberişegyi yndehe huuri myn, ene xadaa temeselde manai naidaltai baixiin arga bidende ygene. Nyxer Staalinai anxaralaar SSSR bolbol xysen tyges socialiis derzaava boloo, oron xadaa faşiis noxosuudai şydejөө bisa myrgexe broonioor xujaglagdanxai.

Gansal manai orondo, gansal socialiizmiin ilaltanuudai yndehe huurinuud deere. socialiizmhaa kommuniizmda şilzen oroxiin ysloovi beledxegşe, xysen tyges staxaanovska xydelөөn delgeren garza şadaxa baigaa. Staxaanovska xydelөөn bolbol manai revoliyyciin, aradta gansaşji politiiçeske sylөөji bişe xarin zaziitoçna azabaidalda materiaalьna ysloovi olgohon baihanainь tolotomo gerşe bolzo ygөө.

Xydөө azaxiidaşji ugaa jixenyyd xubilaltanuud boloo. XVII sjeezdiin bolxo yjede, MTS-uudta ba sovxoozuudta 204 miangan traaktornuud baigaa hen. Mynөө ede xadaa 500 miangahaa ylyy boloo! Tiixe yjede MTS-uudta 11,5 miangan kombainanuud baigaa haa, mynөө 150 miangan kombainanuud bii boloo. 7-8 milliaard pyyd tariaan xadaa oiriin xojor zilnyydte bodoto baidal bolxo. Kulaacka kabalaatai xamta dereevnidexi ygeitei jaduu ba ylesxelente baidal xadaa xetedee ygei boloo. Kolxoozno tariaaşad bolbol zaziitoçna azabaidal teeşe naidamtaigaar jabana, kolxoozuud bolbol tariaaşadta dytiinь tyrel xeregenь boloo. Kolxoozno baiguulaltiin ilaltiin zişee deere marksiizm-leniniizmiin aguu jixe xysiiji xaraza bolno. Paarti bolbol kollektivizaaciin staalinska plaaniiji ilaltataigaar bejelyylee, jyyndeb gexede, tere xadaa tyryy revoliycioonno teoorioor xytelberi xehen baina, tere xadaa ene ugaa jixe revoliycioonno xubilaltiin tylөө zorigtoigoor orolsohon, ilaltada naidaltai baihan ba ilahan baina.

Yngeregşe tabanzilei torşo soo socialiis ekonoomikiin tuilai jixe ilaltanuud bolbol manai oronoi xiliin saana, kapitaliizmiin oronuudta, nege baga amitaraxa hambaagai hyyleer, promiişlennostь ba xydөө azaxiin ekonomiiçeske kriiz sei xabşuur soo daxin şişeren baixa yjedenь tuilagdahan baina. Manda, socialiizmiin orondo, promiişlennostь ba xydөө azaxiin zailaşagyi, yrgelziin urgalta, kapitaliizmiin oronuudta promiişlenne produukca ba xydөө azaxiin produukciin unalga—xojor sisteemenyydei sorevnovaaniiin itoog iime.

XVII sjeezdiin hyyleer yngeregşe tabanzil xadaa socialiis kylьtyyre, iskyysstvo, nauukiin saaşadaa seseglen badarahan yjenь baihan jym. SSSR bolbol ton tyryy kylьtyyriin oron boloo. Xede miangan şine şine hurguulinuudai, deede yçeebne zavedeeninyydei, teaatrnuud ba klyybyydei barilga, gazeedyyd ba kniigenyydei yzegdөөgyi tiraazinuud—kylьtyyrne debzeltiin manai orondo bolzo baigaa bodoto kylьtyyrne revoliyyciin talaar ene yje xadaa iime xaraaktertai baina. Nauukanuudai Akadeemide hungaltanuud, manai orondo bolzo baidag xeden arbaad eldeb nauuçna sjeezdnyyd, konfereencenyyd, kongreessnyyd, soveed iskyysstviin xynyydei xiliin saaguur triymfaalьna jabalganuud ba bişe xede xeden olon faaktnuud bolbol SSSR-te kylьtyyriin jamar ynder xemzeeji tuitahiinь byxii delxein urda xaruulna. Iigeze baixa ene yjede, kapitaliizmiin oronuudta yniversiteedyyd, teaatrnuud, hurguulinuud xaagdaza, xarin faşiizmiin oronuudta xyntyreltenei ylemze hain uxaanuudai zoxioolnuudiiji tyydeg deere galdaza baina geeşe. Manda —nauuka, kylьtyyre, iskyysstviin seseglen badaralga, tedeende—barga bydyylig baidal vaarvarstva, vandaliizm.

Yngeregşe yjiin jixiin jixe sobiitinь yngerehen zamai itoogiinь xadaa tereenei xuudahanuudta mynөө dailan abtahan ba aradai dostojaani bolood baihan jyymenei bişegdehen Staalinska Konstituuciiji byxearadai xelselge ba batalan abalga bolhon baina. Staalinska Konstituuca—ene bolbol socialiizmiin ilaltanuudai altan kniige myn. Arad bolbol ene kniige soo xuuşan miirei xysenyydiei titaniiçeske temeselde tuilagdahan өөhediingөө aguu jixe erxenyydiiji temdeglehen baina

Soveedyydei VIII sjeezd bolbol SSSR-ei şine Konstituuciin projeektiiji negen hanalaar haişaahan ba batalahan baina.

Soveedyydei oron bolbol, iimiin uşarhaa, şine Konstituuciiji, socialiizmiin ba xydelmerişen-tariaaşanai demokraatiiin ilaltiin Konstituuciiji abba.

Eneegeeree Konstituuca bolbol, SSSR xadaa xygzeltiin şine polosaada, socialiis oobşçestvo baiguulxiiji dyyrgelgiin polosaada orohon ba „xyn byrihөө -şadabariiinь xireer, xyn byride —azalainь xireer" gehen kommuniizmiin priincip bolbol obşçeestvenno azabaidalai xytelberilxii exilelge bolxo johotoi, kommuniis oobşçestvodo aazamaar orolgiin tere byxedelxein—istoriiçesxe faaktiiji bexizyylbe" (BK(b) P-iin istooriiin xuriaangii kyyrs).

Konstituuciiji batalan abxatai xamta araduudai eb deere, gyrenөө ypravlaalxa xeregte grazdaniiin byxenei aktiivna xabaadalga deere yndehe huuritai soveed gyren yşөө byri şangadahan baina. Soveed gyrenei koraablь xadaa leeninske—staalinska kyyrseer kommuniizmda ynen bata dabxina.

SSSR-ei azalşadai xoorondo anginuudai xile halana, xuuşan anginuudai ilgaa ygei bolno. xydelmerişen, tariaaşan ba inteligeenciin xoorondo ekonomiis ba politiçeske zyrişeldөөnь unana ba halana geeşe geze byxedelxein –istoriiiçeske udxaşanartai faakt xadaa Staalinska Konstituuca soo xaruulagdahan baina. Ede bygede bolbo SSSR-ei Verxoovno Soveedte ba Sojuuzna ba avtonoomno respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyydte hungaltanuudai ydernyydte tusagaar xyseteigөөr todorxoilogdohon aradai moraalьna-politiiçeske jediinstvoogoi yndehe huuriiiji baiguulba. Manai oronoi graazdanuud bolbol kommuniistnuudai ba partiiina bişedei bloogoi kandidaaduudai tylөө golosovaalxadaa, bolьşeviig paartiiin politiikiin tylөө, Staalinai tylөө, kommuniizmiin tylөө golosovaalhan baina geeşe.

„Manai orondo aradai moraalьna-politiiçeske jediinstvoo xadaa—Oktiaabriiin revoliyyciin XX zilei oido xanduulagdahan doklaad soogoo nyxer Moolotov xelene,—өөriingөө bodoto barimtiin yretei baina. Socialiizmiin ilaltanuudai siimvol bolhon nere manaida bii. Tere zuura ene nere xadaa soveed aradai moraalьna-politiiçeske jediinstvoogoi siimvol myn. Taanad medene bezet, ene nere xadaa Staalin!"

Aradai ton xoroto muuxai daisad trockiistsko buxaarinska şpioonuud ba aluurşadtai temesexe xeregte manai paartida azalşadai yzyylhen negen hanalai demzelgede soveed aradai moraalьna-politiiçeske jediinstvo bolbol byxii xysөөrөө xaragdahan baina.

Nyxer Staalin bolbol paartiiin XVII sjeezd deere hanaagaa amagalaxan, bejee deegyyr barixa jabdalai ajuul tuxai uridşalan heremzelyylhen baina.

„... paartiiiji ylgeidexe bişe, —tere xadaa xelee hen,—xarin tereende heremziiji xygzөөxe, tereeniji untuulxa bişe, xarin baildaxaar belen baidalda bailgaxa, zebsegiiь xurailgaxa bişe, xarin zebseglyylxe, daişalgiinь alduulxa bişe,—xarin terenliiji xojordoxi tabanziliiji bejelyylxiin tula mobilizaaciin baidalda bailgaxa xeregtei baina."

Nyxer Staalin bolbol manai oron xadaa kapitaliis xyrieelelgede baina geeşe, daisad xadaa butasoxigdohon koontrrevoliycioonno paartinuud, gryyppenyyd, gryyppexenyydei xog boguudai dunda өөrtөө demzelgiiji olono geeşe, dariaa xezeeşji xuurai bailgaxa xeregtei geze olon daxin zaan xeledeg baina.

Martaşagyi Sergei Miroonoviç Kiiroviiji alalga, saaşadaa yrgelzelehen sobiitinuud xadaa buxaarinuud, riikovyyd, zinoovjevuud ba busad faşiis palaaçuudai xoroto muuxai plaanuudiiji ilete todorxoilhon baina. Ene baanda bolbol xariiin oronoi razveedkenyydeer manai orondo elьgeegdedeg xylhenei şpioonuud terroriistnuud, deversaannuud ba vrediitelьnyydtei nege buzar burtag, şuhata oroiso bolzo xudxarşahan baigaa.

BK(b)P-iin CK-ei 1937 onoi fevraalьska-maartovska pleenym deere xelehen өөriingөө istoriiçeske yge dotor, nyxer Staalin bolbol aradai dalsadai hytdxelei azal jabuulgiin meetodyydiiji eliryylen xaruulhan ba politiiçeske bespeeçnostiiiji usa ixaxiiji byxii paartiiiji byxii manai aradiiji urlaalhan baina. Nyxer Staalinai yge bolbol daisadtai temesexe temeselde tuilai jixe roolь ezelehen baina. Nyxer Staalinai yge bolbol kapitaliis xyrieelgiin orşombaidaliiji todoor oilgoxo jabadalaar kommuniist byriiiji xujaglahan baina. Paartiiin xytelberi doro soveed arad bolbol olon toonoi şpioonsko uurxainuudiiji eliryylhen. niurgaruunь soxizo mnai aradiiji gemteexiiji ba tedeniiji kapitaliizmiin jarmoodo oruulxiiji hedehen, faşiis razveedkan udai ageentnuudiiji eliryylhen baina. Soveed arad xadaa sagaangvardeiske ezexenydiiji debheel Trockiistsko-buxaarinska baandiiji usadxalga—dainda ilahantai adali, manai paartiiin jixe ilalta myn.

Sagaangvardeicuud ba interveentnyydiiji soveed gazarhaa ylden gargahanai hyyleerxi, zilnyydtexidel adali, yngerhen taban zilei torşo soo bolьşeviigyydei paarti bolbol SSSR-ei araduudta miirne azal xangaa. Ene xadaa—Leeninske—Staalinska Centraalьna Komiteedei sesen zyrxetei politikiin rezyltaad myn, ene xadaa ulasxoorondiin sloozno orşombaidal soo, exileed baigaa xojordoxi imperialiis dainai ysloovinuud soo aguu jixe soveed koraablьiiji byxii riifenyyd ba şuluun sooguur kommuniizm teeşe dorluunaar ba şud x telene. Xeneiş medeheer, japoonsko vojeençine bolbol yngerhen zilei aavgustada bideniiji zadaar turşaad yzexiiji hedehen baina. Xasaan nuurai tendexi baildaanuud xeneişji zosoo hanagdaa baina. tende manai geroiiçeske Ulaan Aarmi bolbol negeş verşoog soveed gazariiji xendeşji ygexegyi gehen nyxer Staalinai direktiiviiji dyyrgexe өөhediingөө zorilgiiji ba baatar zorigoo xaruulhan baina. Byxii delxei bolbol japoonsko vojeençiniin eşemeer diildelgiin gerşe baina. Manai xilede dontolxiiji hedehen, jamarş haa daisanda tiimel xariuu baixa!

Nyxer Staalin bolbol soveed gyrenei, tereenei aarmi ba razveedkiin udxaşanariiji tusgaar xysөөr temdeglehen baina. Bidener bolbol SSSR ei gyrenei ba vojeenne xyseşadaliiji xoişodoo bexizyylxebdi. Bideneriiji Leenin jyynde hurgadag hem, nyxer Staalin bideniiji jyynde hurganab, tereeniiji ne eş minuuta soo martaxa johogyidi.

„Bidener xynyydeer, klaassuudaar, praviitelьstvonuu daar xyrieelegdenxebdi,—Leenin xelee he,—edener xadaa bidende elite duragyitene. Alibyxii dobtolgohoo, bidener xezeed eş xilgaahanai xiara deerebdi geze hanaxa xeregtei".

„Manai gadaadiin daisadai jamarş „genetiin ajuulai" ba jamarş fookusuudai bidenei deere genete tudaxagyin tulada,—Staalin hurgana,—manai byxii aradiiji vojeenne dobtolgiin urda mobilizacioonno belen bailgaxa xeregtei..."

Hyylei zilnyydte paarti bolbol xeden arbaad ba zuugaad miangaad talaantata zaluu xydel merilegşediiji udaridaxii poostnuudta debzyylhen baina. Ene xadaa—paartiaar xegdehen, jixe xymyyzyylgiin xydelmeriiin rezylьtaad, ene xadaa—byxii şine ba şine xysenyydiiji xeregledeg, barilgiin maştaabuudai pokazatelь myn. „Istoriiçeske jabuulgiin zaxva dai gynzegiin jixedxelge xadaa istoriiçeske deistvenne maassiin toogoi oloşoroltoi xolbootoi baina." (Maarks) şine kaadranuudiiji debzyylge bolbol manai aradai dundaxi talaantnuud xadaa tui laijixe, baragd şagyi istoogçniguud myn gehenei erxim pokazatelь bolno.

Socialiizmiiji baiguulxiin tylөө paartiiin temesel bolbol marksiistska-leeninske teooriiiji bajazuulaa, ene xadaa iistinne nauuka bolxo tula praakiihaa tahalaşagyi, ene xadaa zarim xuuşarhan polozeeninyyd ba viivoduudiiji tusxaita şine istoriiçeske ysloovinuudta taaraxa şine polozeeninuud ba viivoduudaar helgexehee ainşyi, taharaltagyi urgadag ba bexi-edeg baina. „BK(b)P-iin istooriiin xuriaangii kyyrsiin" xeblegden gargalga bolbol, eneen soo bolьşeviig paartiiin temeselei oopeduud xamtalagdahan ba byridxegdehen baina, ende xadaa marksiizm-leniniizm bolbol socialiizm baiguulaltiin praaktika deere deistvidee geze xaruulagdana, paariiiin ideine azabaidalda bolhon jixe sobiiti geeşe. Manai kaadranuudai dunda,—ene kniige xadaa egeel tyryyn manai soveed intelligeencede xanduulagdanxai,—marksiistsko-leeninske teooriiiji yzelge ba saaşadanь xygzyylxe jabadal teeşe serьjoozno perevorood bolzo exilee. Revoliycioonno teoori ba revoliycioonno praaktika xadaa beje bejee bajazuulna. Bolьşeviizmiiji şudalalga, manai kaadranuudiiji ideologiiçeske xatuuzuulga—egeel ene xadaa kommuniizmiin tylөө temeseliiji yşөө byri amzaltataigaar jabuulxa jabadalda bidende xeregtei baina.

Hyylei tabanzilei zarim itooguud iime. Bolьşeviig paartiiin tusgaarlaxa çertaanь jyyb gexede, ene xadaa tuilahanaa tanaagaa xezeedeş amar daggyi, xuuşaran halaza baihan teeşe garaa dalaixaa xezeedeş aidaggyi, şine am altanuud, şine ilaltanuud teeşe uragşaa xelberiltgyi dabxina XVIII partiiina sjeezdiin zyblexe zyilnyyd eneeniiji xysed xaruulna.

BK(b) Paartiiin pleenymei togtooloor, paartiiin arbanaimadaxi sjeezdiin dooro zaagdahan zyblexe zyilnyyd batalagdaba:

„1. Otçoodno doklaaduud: P-iin CK—doklaadçig nyxer Staalin, centraalьna revizioonno komiissiin—doklaadçig nyxer Vladiimirski, kommuniis internacionaalai gyisedxexe komiteedexi, BK(b)P-iin delegaaca—doklaadçig nyxer Manyilьski.

2. SSSR-ei aradai azaxiin xygzeltiin, gurbadaxi tabanzilei plaan—doklaadçig nyxer Moolotov.

3. BK(b)P-iin ustaavta helgelte oruulga—doklaadçig nyxer Zdaanov.

4. BK(b)P-iin programmiiji helgelgiin talaar komiissa hungalga.

5. BK(b)P-iin centraalьna oorganuudiiji hungalga".

Sjeezdede beledxel byxii partiiina organizaacanuudta jabuulagdaza exilebe. Sjeezdede beledxexe ydernyyd bolbol promiişlennostьdo, traansport deere, xydөө azaxiida, azaxiin ba kylьtyyrne baiguulaltiin byxii ooblastinuud deere yiledberiin şine amzaltanuudai tylөө temeselde azalşan maassiin xysenyydiiji mobilizaacalaxa ydernyyd bolxo johotoi. Xydelmerişed, kolxoozniguud, soveed intelligeence bolbol BK(b) Paartiiin XVIII sjeezdiiji yiledberiin şine amzaltanuudaar, şine ilaltanuudaar ugtaxa baihaniinь hezeggyi. Paartiiin XVIII sjeezdiin bolxo zil—1939 on xadaa socialiizmiin saaşanxi aldarta ilaltanuudai zil bolxo johotoi!

Xysetei ba monaliitno, Staalinska Centraalьna Komiteediiji nigtaar toirohon. proletaarska internacionaliizmiin priincipenyydte ynen sexe, manai paarti bolbol өөr ingөө XVIII sjeezdede jireze jabana. Leenin—Staalinai tug doro, paarti bolbol socialiizmiin byxedelxein—istoriiçeske ilaltanuudiiji tuilaa. Paarti bolbol Leenin—Staalinai tug doro, manai aradiiji uragşanь, kommuniizmiin torzestvoo teeşe xytelene.

„Praavdiin" janvaariiin 28-nai tyryy bişeg).

ZURAG DEERE. Xynzonoi peerepisiiin RSFSR-ei YNXY-ei ypolnomooçno nyxer Agafoonov bolbol instryyktor kontrolioor nyxer Balimbaakiin xydelmeriiiji şalgaza baina.

Mixailovai foto.

Xydөө azaxiin tyryyşyylei, kolxoozniguudai tyryylegşenerei respyblikaanska soveşçaani

Janvaariin 30-ai ydeşiin 6 çaasta Ulaan-Үdede manai respyyblikiin tyryy xynyydei, kolxoozuudai tyryylegşenerei soveşçaani neegdebe. Ene soveşçaanida yngerhen 1938 onoi niuurta өөriingөө xydelmeride ynder pokazaatelьnuudiiji tuilahan, xydөө azaxiin erximyyd traktoriistnuud, kombainoornuud, molotiilkiin maşaniistnuud, malazalai staxaanovcuud suglarhan baina. Edenei dunda respyyblikiin soloto traktoriist Legden Cereenov (Xonxoloin MTS), BMASSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad, Zediin aimagai, Deede-Toriin selьsoveedei, Eengelьsei neremzete kolxoozoi çabaan Je. Naidaanova, Biçyyrei aimagai Ara-Xer etiin somonoi „Ulaan Odon" kolxoozoi çabaan oordento nyxer Sanzijev, xydөө azaxiin nauukanuudai kandidaad nyxer Kyznecoov ba busad. Myn tus soveşçaani deere Irkyytske ooblastihoo ailsad jirehen baina.

Soveşçaani xadaa 29 xynei sostaavtai preziidiym hungaba. Edenei dunda SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaaduud. BK (b) P-iin Obkoomoi sekretaarь nyxer S. D. Ignaatьjev, BMASSR-ei SNK-ei tyryylegşe S. M. Ivanoov, RSFSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşiin orologşo D. C. Cerempiloon, BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei tyryylegşe G. C. Belьgaajev, oordento nyxer Sanziijev ba xydөө azaxiin busad staxaanovcuud. Terenei hyyleer, nerjeme aplodismeentnyyd doro nyxed Staalin, Moolotov, Kaganooviç, Andreejev, Voroşiilov, Kaliinin, Ƶdaanov, Mikojaan, Jeƶoov, Xryyşçev, Dmiitrov, Xooze Diaas, Dollorees Ibbaryyri, Teelьman gegşediiji xyndete preziidiymde hungaba.

Soveşçaani deere xojor asuudalnuud tuşaa xelsexe baina gebel: 1938 onoi xydөө azaxiin ƶilei itooguud ba 1939 onoi zorilgonuud — doklaadçig BMASSR-ei Gazartariaalangai narkoom nyxer Kobriigin ba Irkyytske, Çitiinske ooblastinuud tai socialiis sorevnovaaniiin doogovoriiji batalan abalga.

Tyryyşiin asuudalaar nyxer Kovriigin bolbol BMASSR-ei socialiis xydөө azaxiin amƶaltanuud ba terenei dutuu dundanuud tuxai todorxoi doklaad xebe. Respyyblike dotor ynder urgasa xuriaaxiin tylөө ba malaƶalai produktiivnostiiji deeşelyylxiin tylөө temeselde nelieed jixenyyd amƶaltanuudai tuilagdahanşji haa, dutuu zyilnyyd — xydөө azaxiin ustaaviiji xazagairuulxa jabadalnuud ali olon yzegdenen baina.

Ygløøderenь, janvaariin 31-ei yglөөnei zasedaani deere nyxer Kobriiginei doklaadai orşuulga bolhon ba ene doklaad tuşaa 16 xyn yge xelebe. Ede xadaa өөhediingөө ilaltanuud, ooped ba meetodyyd tuxai xelee. (Soveşçaani tuxai todorxoi materiaal „Ynen" gazeedei yglөөderei noomerto garxa).

BK (b) P-iin arbanaimadaxi sjeezdiiji yiledberiiin şine amƶaltaar ugtaxabdi

BK (b) P-iin XVIII eelzeete sjeezde maartiin 10-da neegdexe gehen medeeseliiji Soveed Sojuuzai azalşad ton jixe bajartaigaar ugtaba. Predprijaatinuudai suglaanuud ba miitingnyyd deere staxaanovcuud ba udaarniguud socialiis sorevnovaani yrgenөөr delgeryylze, yiledberiingөө programmanuudiiji uridşalan dyyrgexiiji tuilaxabdi geze togtoomzonuudiiji abana.

***

Leningraadska, kiirovske zavoodoi № 1 mexaniiçeske ceexiin kollektiiv bolbol arba miangan tyxerigei zapaas çaasti gargaza dyyrgexe praviitelьstviin speciaalьna zadaaniiiji sjeezdiin xyndede zoriuulan, fevraaliiin 15 xyrter dyyrgexe ujalga abba.

***

Staalinai neremzete (Staalino) metallurgiiçeske zavoodoi marteenovske ceexiin kollektiiv bolbol syytke byri 1800 toonno (plaaniinь 1700 toonno) hain şanartai bulad (staalь) gyrendөө ygexe ujalga abba.

Staalinska ooblastiiin, Papaanincuudai neremƶete № 17-17 BIS şaaxtiin (Staalinyygolь treest) xydelmerişed, inƶeneerne-texniiiçeske xydelmerilegşed bolbol BK (b) P-iin XVIII sjeezdiin neegdexe yder boltor 25 miangan toonno nyyrhe plaanhaa ylyy ygexe ujalganuudiiji abba.

***

Ordƶonikiidziin neremƶete Xaarьkovska zavoodoi motoorno ceexiin komsomoolьcuud negedexi kvaartalaingaa programmiiji sjeezdiin neegdeter dyyrgexiiji uriaalan, zavoodoiin goo kollektiivta xandahan baina. Ene xandalgiinь instrymentaalьna traaktorna ba kyzneeçne ceexenyydte bolhon suglaanuud deere zybşehen baina.

***

Xaarьkovska vojeenne yçiliişçiin (naçaalьniganь Çernoov) miiting deere kyrsaantnuud, komandiirnuud, poliitxydelmerilegşed, bagşanar bolbol bojevoi ba politiiçeske beledxelee otliiçno ba hain pokazaatelьnuudtaigaar paartiiin sjeezdiiji ugtaxa geƶe togtoobo.

***

Çeliaabinska traaktorna zavoodoi pyskovoi motoornuudai ceexiin xydelmerilegşed bolbol diizelьne traaktornuudai detaalьnuudiiji gargaxa gyrenei plaaniiji bolzorhoo urid dyyrgexe ujalga abhan baina.

(TASS).

Amerikaanska ovşçeestvennostь japoonsko tovaarnuudiij boikoodloxiiji erine

ZURAG DEERE: Sijeetli goorodoi zon bolbol japoonsko tovaarnuudiiji şireze jirehen parooxoodai aşaa buulgaxiiji esergyysen proteest xeƶe baina. Zurag deerexi loozongnuud japoonsko tovaar xudaldan abxaa arsagtii g.m.

TASS-iin fotoxrooniko

Liivi-Itaaliiin xoito Aafrikadaxi vojeenno placdaarm

(Spraavka)

Faşiis Itaali bolbol Xoito Aafrikada vojeenne avantiuura bejelyylxiin tylөө өөriingөө Afrikaanska kolooni — Liivide vojenne beledxel şamdagaigaar jabuulƶa baina.

Liivi bolbol 1774 miangan kvadraatna kilomeetr territoori ezelne. Baruunteehee ba urdahaa francuuzska kolooninuud — Tyniis, Alƶir, francuuzska baruun Aafrikaar, francuuzska ekvatoriaalьna Aafrikaar, zyyn talahaa aanglo-jegiipetske Sydaanaar ba Jegiipteer, xoito talahaa Sredizioomno dalaigaar xilelden baina. Liiviiin naseleeni (1936 onoi peerepiseer) 810 miangan xyn, jixenxi xubinь — araabuud. Naseleeniiin gol maassanь xadaa, xydөө azalda taaramƶatai ysloovitoi, Sredizioomno dalain erje deegyyr huudag baina.

Liiviin yldegşe xubinь — xomor ooaziisanuudtai tala gazar. Glaavna goorodonь — Tripooli (100 miangan zontoi).

Liivi bolbol 1911 on xyrter Tyyrciin sostaavta orodog baigaa. 1911 onoi Itaalo-tyreecke dainai yjede Liivi bolbol Itaaliaar ezelegdehen baigaa. Liiviiji Itaaliiin ezemden „ezerxehen" istoori xadaa araabska naseleeniiiji zebsegei xysөөr ba ylesxelen yxelөөr zerlig muuxaigaar ygeixehenei istoori bolno. Araabuud bolbol italьjaanska tyrimxeilegşedte esergyysehen baina.

Liiviiji vojeenne placdaarma bolgoxiin tulada, faşiis Itaali bolbol tende 100 miangan xyrter soldaaduudiiji asarhan baina. Seregee tyrgen asaraxiin tulada, Liiviiin zyyn talahaa Tyniisei xile xyrter 1822 kilomeetr avtomobiilьne xargii gurban ƶilei torşo soo Sredizioomno dalain erjiiji zubşuulan barihan baina. Eneenhee gadana, Tobryykehee (Sredizioomno dalaidaxi poort, jegiipetske xiliin xaƶuuda) Sydaanska xile teişe xargii barigdaƶa baina. Tripoolido poorto ba Tomryykede, Bengaazida floodto tuhalalgiin baazanuud bii bolgogdoo.

Liivide baigaa aarmida yrgelƶiin rezeerv baiguulxiin zorilgoor, hyylei ƶilnyydte Itaaliiin faşiis zasag bolbol italьjaancanuudiiji Liivi teeşe jaaralaar zөөlgeƶe, tedeende gazar tahalan yge̲ze baina. Yngeregşe ƶilei hyylde Liivide 18 miangan italьjaancuud, jyrenxiidөө, rezervistnyyd zөөze jirehen baina. Oiriin taban ƶilei torşo soo Liivide yşөө 100 miangan italьjaancanuudiiji, tedeenhee 20 miangiinь 1939 ondo, zөөlgexe plaan xaraalagdahan baigaa.

Liivide xegdeƶe baigaa ede byxii vojeenne xemƶee abuulganuud bolbol Tyniisiiji ezelen abxa, Aanglida şantaaƶ xexiin zorilgoor Jegiipedte ba Sydaanda ajuultai bolxo gehen jabuulganuudiiji bejelyylgede — şine avantiuuranuudta italьjaanska faşiizmiin beledxel xeƶe baihan tuxai todoor gerşelene.

Aimag soogoo tyryy

Kabaanskiin aimagai, Şeerginske selьsoveedei, „Kraasno bojeec" ba „Kraasna Niiiva" kolxoozuudai kolxoozniguud bolbol 1939 ondo tylegdexe kylьtsbooroo 100 proc. oruulaa.

Ene xadaa Şeerginske selьsoveedei finaansiin seekciin xydelmeriөө hainaarta bolhanhaanь bolhon baina. C. Sibiriaag.

Unşagşadai bişegyyd

Teempejee udaaruulxagyi

Zede. Borjoogoi somonoi, Kaganooviçiin neremƶete kolxoozoi çleengyyd ba şţaadna likvidaator nyxer Ajuuşeejev gegşed 1939 onoi main negen boltor yzeg bişeg medexegyiji usadxaxiin tula, nahatanai hurguuliiin xydelmeriiiji hainaar emxidxeƶe baina.

Brigaada ba feermenyyd deegyyr nahatanai hurguulinuudiiji emxidxeƶe, nom zaaxa tusagaar xynyydiiji olohon ba tus somonoi Moolotovoi neremƶete kolxooztoi socialiis sorevnovaaniiin doogovor batalhan gaa.

Ene xeregtenь, aimagai geerelei tahagiiji erxilegşe xer Yxiinov tuhalamƶa yzeg ba yzeg bişeg medexe ji usadxaxa xeregei udxa rai tuxai kolxoozniguudai laan deere doklaad xedeg

Iimede, ene teempejee ruulangyi paarti ba praviitelviin tabihan bolzor soo bişeg medexegyiji usad xeregtei.

Suran

Raadioonuudai xydelmeriiiji haiƶaruul

Azalşan aradai dunda agitacioonno-maassova xydelmeri jabuulxada raadioo bolbol şuxala xeregtei baina. Teed, Priigorodno raioonoi Dabaatiin somon Ulaan — Ydehee miil 18 kilomeetr tuxai gazarta baidag bolboş, ene somondo raadioo xydelnegyi, tys noi 4 kolxoozuudta nege raadioo prijoomniguud bii tedenei negeniinşji xydel xejөө bolişohon baina.

C. B

Hanaa amarxan huuna

Ynder deede urgasa xuriaaxiin xeregte erxim şanartai tariaaji yrenende xaalga, tarilgada xereglegde e xydөө aƶaxiin maşiina zebsegyydiiji sag bolzortonь erximөөr remoontololgo ba agrotexniiçeske xemƶeejabuulganuudiiji aişeete hainaar ynger elge bolbol ton jixe udxaşanartai baina.

Gebeş, Zediin aimagai, Derestein somonoi zarim kolxoozuud bolbol tarilgada beledxelei ede xemƶeenyydiiji oroldooşji jabuulƶa exileedyi baina. Tus somonoi, Kaarl Maarksai neremƶete kolxooz bolbol pooit deeree negeşji gektaar gazarta saha togtoogoogyi, ynehe luulaagyi ba şibxe adxa baina. Gadana, „Socialiizm" „Ulaan-Oktiaabrь" kolxoo bolbol xabarai tarilgada le xangaltagyigөөr beled baina.

Sag oşoƶol baina. Xab tarilgada beledxeliiji dyyr bolzor yder jirexe byri oir baina. Tiixede, ede kolxoo dai xytelberilegşed bolbol t gada beledxeleer iime baid baibaşji, eneenee zahaxiin xemƶeenyydiiji abangyi, ha amarxan huuƶa baina.

B. M. Bad

Amƶaltanuudaa ulam yrgedxexe

Ulaan-Ydiin Teatraalьna-myzekaalьna yşiilişçiin hurgagşad ba stydeentner bolbol huralsalaigaa şanariiji haiƶaruulxiin ba erxim hain pokazaatelьnuudiiji tuilaxiin tylөө temesehenei gee rezylьtaadaar 1938-39 onoi xojordoxi çeetverьtiiji amƶaltataigaar yngergebe. Huralsalai ƶilei exin çeetverьtide byxii huragşadainь yspevaajemosti 63 proceent baihan aad, mynөө xojordoxi çeetverть soo 97 proceent bolgohon baina.

Myn, huralsalaingaa ba disceplinoiiin talaar hain pokazaatelьnuudiiji xaruulhan — udaarnig stydeentnerei too olon bol exin çeetvertьde oroldoo xyn baihan aad, xojordoxi tvertьde 22 udaarniguud bolhon baina.

Tus hurguuliiin direekce daa ton hain pokazaatelьnu tai udaarniguud — 11 styde neriiji yntei literatuuraar zarimiinь hariin stipeen premirovaalahan baina.

Gadana, socialiis sorevno nida tyryylen garahan, t alьna otdeleeniiin 4-dexi ky damƶuulgiin ulaan tug abba

Cereeter Zarbuu

SEEKCEGYI SEELЬSKE SOVEED

Ulaan-Ydiin Priigorodno raioonoi, Dabaatiin s-soveedei dergede ene yder xyrter bii bolxo johotoi (malai, gazar tariaalangai, kylьtyyrne g. m.) seekcenyyd batalagdaƶa, өөriingөө ujalgata xydelmeride oroogyi baina.

1938 onoi sentiaabrihaa exileƶe seekcenyyd iji organizovaalxa xydelmeri jabuulagdahan gebeş, sentiaabriin hyylde raisoveedei (tyryylegşenь Zagyyzan) buruu zaabari ygeƶe, seekcenyydiiji buruugaar organizovaalhan baigaa. Udalgyi seekcenyydiiji buruugaar organizovaalhanaa medeƶe bolhon baixa jym Raisoveedei zy hөө „iime tuhalan a" abahan gaa xoino, Dabaatiin s-sov (tyryylegşenь Badmiin) zyb seekcenyydiiji organizovaal tyløø hanalaa tabiaagyi.

S-soveedei dergede togto seekcenyydei hainaar xydel lөөd baigaa haanь, s-sovee xyd lmeride yrgen olon xooznigud yşөө aktiiv xandaxa baigaa.

RINÇINO

Sydovoi dviigatelьnyyd

Burriibsbiit bolbol ene onoi fevraalь harada 30-40 morinoi xysetei 8 şine neftianoi sydovoi dviigatelьnyydiiji abxaar xyłeeƶe baina. Ede dviigatelьnyyd xadaa Baigal nuur de jabadag zagaha barilgiin fl duudai syydnenyydte tudxo xo baina.

Vraçeebna tuhalamƶa haiƶaruulga

Vraçeebne tuhalamƶaar aƶalşadai obsluuƶivaniiiji haiƶaruulxiin tula, Ulaan-Ydiin centraalьna polekliinike bolbol goorodoi aƶalşadai ger bairanuudaar jabaƶa, vraçeebne tuhalamƶa yzyylxiin tula 3 „M-1" avtomaşiinanuudiiji abaad, mynөө yjede vraaçanuud xadaa ede maşiinanuudaar goorod sooguur jabaƶa baina.

48000 tyxerig ol

Yngerhen 1938 on soo T bigtain aimagai Jixe-Kyna selьsoveedei 4 kolxoozuu angai feermenyyd bolbol 48 tyxerigei olzo kolxoozuud oruulhan baina. Gebel, „Po ditelь" kolxoozoi angai fee bolbol 24800 tyx. ba Moolo voi neremƶete kolxoozoi an feerme 11500 tyxerig g. olzonuudiiji oruulhan baina.

10 zbykovoi kinooapparaaduud abtan

Burkinootreest bolbol aimaguudai zbykovoi kinoonuud ba statcionaarnuudta xydelmerilexe 3 avtomaşiina ba 10 xeheg zbykovoi kinooapparaadu hajaar abƶa, aimaguudta elь xeer baina.

Erxim hurgagşa

Kabaanskiin raioonoi ceentr deere 1938 onoi janvaarь harada, poliit-gegeerelei xydelmerilegşedei ba jixe nahatanai hurguuliiin hurgagşadai soveeşçaani bolhon baigaa.

Ene soveşçaani deere Narkomproosoi inspeektor nyxer Xalƶagaarov bolbol yzeg bişeg medexegyiji usadxalgiiji dyyrgexe tuxai ba tende baigşadai ene xeregte anxaar xabaadalsaxa ujalgataijinь xeleƶe ygehen baigaa.

Şeerginske selьsoveedei Biikovo seloodo yzeg bişeg medexegyiji oiriin sag soo usadxan dyyrgexeb geƶe, ene soveşçaanida baihan exin hurguuliiin erxilegşe-komsomoolec nyxer Peeter Vladiimiroviç Frofeejevski medyylhen baina. Mynөө nyxer Frofeejevski bolbol өөriingөө ujalgiiji dyyrgee.

Biikovo seloogoi „Kraasna Bojeec" ba „Kraasna Znaami" xojor kolxoozuudai kolxoozniguud xadaa komsomoolec-bagşa nyxer Peeter Vladiimiroviç Frofeejevskiiin xytelberiөөr 100% yzeg bişeg medexe bolhon baina.

Mynөө yzeg bişeg medexegyi xyn Biikovo seloodo baixagyi. Ede kolxoozniguud xadaa xuuşanai muuxai xaranxiihaa xododoo halhan baina.

Kolxoozniguudai yzeg bişeg medexegyiji xaişan geƶe usadxahanaa ba xydelmeriөө jaaƶa organizovaalhanaigaa tuxai, nyxer Frofeejevski iigeƶe xelene: „Bi, tyryyşiin yderyyde kirosiin, laampa, ger baira g. m. xereglelnyydiiji өөrөө beledxedeg baigaab. Tyryyşeer kolxoozuudai tyryylegşener tuhalamƶa ygedeggyi baigaa hen. Gadana, manai huragşad-jixe nahatan tyryyşeer huraxa duragyi baihan ba zarim exenernyyd xygşerhen namaiji hurgaƶa jaaxatnaib, manai gernyydte bagaşuud bii, bide tedenee xaraxa ba xydelmerihөө jireed edieegee beledxexe bainabdi g. m. şaltag durdadag baigaa.

Bi kolxoozuudai tyryylegşenyydei urda yzeg bişeg medexegyiji usadxaxiin tula, asuudalnuudiiji erid tabidag ba yzeg bişeg medexegyişyydei suglaanuudiiji xeƶe, ede suglaanuud deegyyree yzeg bişeg medexe bolood baixada, gyrendөөş ba өөrtөөş tuhatai jym gexe zergeer xeledeg baigaab, myn yzeg bişeg medexegyişyydei gernyydeer jabaƶa, yzeg bişeggyiji usadxaxiin tula, oilgomjiin xydelmeri xedeg hem.

Ene meteer, byxii yzeg bişeg medexegyi kolxoozniguudiiji nahatanai hurgunlida xanduulƶa şadahan bainab".

Nyxer Frofeejevski bolbol yzeg bişeg medexegyi kolzooƶniguudai huraxa, byxii ysloovinuudiiji baiguulƶa şadahan baina.

Hyvlei yjede huragşanar jixe xyxiyytei, bajartaigaar ba durataigaar hurguulidaa jiredeg bolhon baigaa.

Kolxoozniguudiiji honirxuulxiin tula, nyxer Frofeejevski bolbol zaniaatidaa patefoon asaradag baihan ba zarim huragşadiinь gitaarnuud ba balalaikanuudiiji asaraad, amaraltiingaa yjede bi zaniaatiingaa hyylde eldeb naada uudiiji organzovaaldag baigaa.

Baha honin zuragtai olon kniigenyydiiji asaraad, tedenee unşaƶa ba udxiijinь oilguulan xeleƶe ygedeg baigaa.

Nyxer Frofeejevski bolbol 1938 onoi torşo soo yzeg bişeg medexegyi ba baga medexe 137 xynyydiiji, yzeg bişeg medexe bolgohon baina.

Mynөө Biikovo seloodo, nyxer Frofeejevskiiin xytelberi doro 3 gryyppe xydelƶe baina: negenь 5-daxi klaassai programmaar yzene. Yzeg bişeg baga medexe xojor gryyppenyydiiji ondoo bagşanar hurgana.

Eneenhee gadana, nyxer Frofeejevski bolbol dramatiiçeske ba politgraamotiin kryƶooguudiiji udaridadag bii maassiin dunda jixe xydelmeri xedeg. Hajaxan Narkomproosoi jixe nahatanai hurguuliiin tahag, Kabaanskiin raioonoi jixe nahatanai hurguuliiin huragşadhaa, jixe olon gar tabilgatai bişeg abhan baina. Ene bişeg soogoo tedener xadaa өөhediingөө huralsalai tuxai, zonoi dunda jixe xyndetei nyxer Frofeejevskiiin xydelmeriiin tuxai bişehen baina.

„Kraasna Bojeec" ba „Kraasna Znaami" kolxoozuudai kolxoozniguud bolbol respyyblike dotoroo egeen tyryyn yzeg bişeg medexegyigee usadxaƶa şadaa.

NARKOMPROOSOI JIXE NAHATANAI HURGUULIIN NAÇAALЬNIG

JAASLOV.

Redaaktoriiji orologşo

G. DAŞASEREENOV.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Профсоюзная 19. Телефоны редакции: редактора 8—44, отв. секрет. ред. 8—28, с. х. отдел 7—[illegible], промотдел [illegible]—07.

NKMP-iin tipograafi

Glavliit № 25